

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

Ogłoszenie

Tytuł projektu: Bezwarunkowy dochód podstawowy - współczesna odmiana „panem et circenses”?

Kierownik projektu: prof. dr hab. Marek Zubik

E-mail: m.zubik@wpia.uw.edu.pl

Opis projektu:

Kryzys demokracji liberalnej sprawił, że odpowiedzi na pytania dotyczące obowiązków władzy wobec społeczeństwa poczęły być coraz bardziej pożądane. Nie sposób bowiem nie zastanawiać się nad przyczynami osłabionego zainteresowania liberalnym modelem demokracji w kontekście niespełnionych potrzeb i oczekiwań społecznych. W przeciwieństwie do wspomnianego modelu ustrojowego, który ponadprzeciętną uwagę skupia na urzeczywistnieniu państwa prawnego, demokracje nieliberalne, cechujące się najczęściej zabarwieniem populistycznym, które współcześnie zyskują na zainteresowaniu, próbują urzeczywistnić zasady sprawiedliwości społecznej. Przez to też mogą one być postrzegane jako lepiej odczytujące problemy społeczne i zasadniej na nie reagujące. W świetle powyższego należy zastanowić się nad takimi elementami systemu politycznego, zarówno formalnymi jak i nieformalnymi, które decydować mogą o jego petryfikacji tudzież modernizacji. Oczywistym jest bowiem, że te elementy, które mogą zostać uznane za najbardziej doniosłe, mogą z jednej strony wpływać na utrzymanie dotychczasowego kształtu ustroju politycznego, a z drugiej, być determinantami tranżycji ustrojowych, przy czym kierunek tych tranżycji pozostaje kolejnym przedmiotem badań. Jednym z takich elementów jest bezwarunkowy dochód podstawowy (UBI), który stanowiąc element ustroju społeczno-gospodarczego, stanowi również niezwykle istotny element ustroju politycznego. Może bowiem wpływać na kształt tego ustroju, a także na samo jego trwanie i ewentualne przemiany. Należy toteż poddać szczegółowej analizie konstytucyjne możliwości wprowadzenia w życie koncepcji UBI, a także ewentualne konsekwencje jej wprowadzenia, a szczególnie jej niewprowadzenia. Mając na uwadze fakt, że UBI stanowi pomysł ekonomiczno-społeczny, a także, że dobrobyt obywateli stanowi kluczowy czynnik ich aktywności społecznej i wywiera wpływ na społeczne zadowolenie, przedmiotowe badanie ma na celu odczytanie korelacji między zmianami społeczno-ekonomicznymi oraz zmianami ustrojowymi. Ustrojowe spojrzenie na UBI pozwoli dostrzec nie tylko jego zalety, ale również wady, które również mogą swego rodzaju konstytucyjne wyzwania, bowiem nie wszystkie aspiracje ekonomiczne i socjologiczne uda się zrealizować przy użyciu klasycznych narzędzi prawnych. Ponadto, perspektywa konstytucyjna umożliwi zrozumienie znaczenia wprowadzania w życie pomysłów ekonomicznych, mających na celu poprawę sytuacji życiowej obywateli, w kontekście trzeciej fali odwrotu od demokratyzacji. Dzięki temu, przedmiotowe badanie będzie niebagatelnym wkładem w dyskusję, nie tylko naukową, ale również i społeczną, o przyczynach kryzysu konstytucyjnego czy kryzysu demokracji jako takiej, a także sposobach przeciwdziałania temu kryzysowi. Mimo iż analiza ta będzie miała, przede wszystkim, charakter ustrojowy, to jednak osadzona ona zostanie na fundamencie etycznym, wynikającym ze znaczenia UBI dla poszczególnych jednostek i całej wspólnoty politycznej w rozumieniu społecznym, a nie tylko ustrojowym. Celem przedmiotowego badania będzie odkrycie takich przesłanek, zarówno konstytucyjnych, ustrojowych, jak i etycznych, które wskazywać by miały na obowiązek wprowadzenia w życie koncepcji bezwarunkowego dochodu podstawowego. Co więcej, celem badania jest również ukazanie ograniczeń konstytucyjnych, płynących z zasad reżimu demokratycznego, które nie pozwalają na pełne przełożenie pomysłów ekonomicznych na przepisy prawa powszechnego. To zaś pozwoli zrozumieć, jak UBI może być wykorzystywane w demokracjach nieliberalnych. Przedmiotem niniejszego badania będzie także wskazanie możliwości wdrożenia UBI w państwach demokracji nieliberalnej oraz konsekwencje takiego wdrożenia, z uwzględnieniem podnoszonego w nauce demokratycznego charakteru samej koncepcji. Analiza skupiać się będzie nie tylko na współczesnym oglądzie problemu, ale również na porównaniu koncepcji UBI z historycznymi koncepcjami społeczno-ekonomicznego ukontentowania. Podsumowując, należy rozgraniczyć konieczność ponoszenia ciężarów publicznych od konieczności ponoszenia ciężarów politycznych. Sposób wprowadzenia UBI oraz jego kształt – komplementarność z ustrojowymi zasadami demokracji i podstawowymi wartościami konstytucyjnymi – mają wpływ na to, czy koncepcja ta i jej funkcjonowanie doprowadzą do petryfikacji konkretnego systemu politycznego, czy też będą czynnikiem ułatwiającym, a nawet wywołującym, jego

modernizację. Nie ulega toteż wątpliwości, że niniejsze badanie jest niezwykle aktualne, gdyż odpowiada na palące problemy społeczne wynikające z konieczności ważenia interesów partykularnych, interesów społecznych oraz interesu państwa, a także na palące problemy ustrojowe związane z rozmiarem konieczności zaspokajania ekonomicznych postulatów obywateli. Osiągnięcie spokoju społecznego ma wartość zarówno społeczną, jak i polityczną, dlatego precyzyjne i rzetelne opisanie jego determinant jest konieczne, a w przypadku rosnącego zainteresowania populizmem, wręcz obligatoryjne

Warunki względem kandydata

- Kandydat musi posiadać wykształcenie w zakresie prawa i nauk politycznych.
- Kandydat musi posiadać wszechstronną wiedzę z zakresu prawa konstytucyjnego, a także interesować się zagadnieniami społeczno-gospodarczymi i politycznymi.
- Kandydat powinien posiadać przynajmniej podstawową wiedzę na temat idei bezwarunkowego dochodu podstawowego i być zainteresowany pogłębieniem tej wiedzy.
- Kandydat musi biegle posługiwać się językiem angielskim, praktyczna znajomość innego odpowiedniego języka będzie dodatkowym atutem.
- Byłoby korzystne, gdyby kandydat publikował już co najmniej raz w dziedzinie prawa konstytucyjnego i/lub nauk politycznych

Dyscyplina: Nauki prawne

Limit miejsc: 1

Harmonogram rekrutacji

- rejestracja kandydatów w IRK: 7 - 22.09.2022
postępowanie rekrutacyjne:
merytoryczna ocena dokumentów: 26.09.2022
rozmowy kwalifikacyjne: 27.09.2022
- ogłoszenie listy rankingowej: do 28.09.2022
- przyjmowanie dokumentów od zakwalifikowanych kandydatów: 29.09.2022 do godz. 15.00
- ogłoszenie listy przyjętych do Szkoły Doktorskiej: do 30.09.2022

Opłata rekrutacyjna

200 zł

Forma postępowania kwalifikacyjnego

W postępowaniu kwalifikacyjnym uwzględnia się ocenę:

- 1) zaproponowanego przez kandydata projektu badawczego;
- 2) aktywności naukowej kandydata na podstawie CV lub życiorysu udokumentowanej skanami materiałów załączonymi do wniosku o przyjęcie do Szkoły;
- 3) rozmowy kwalifikacyjnej z kandydatem / egzaminu kwalifikacyjnego;
- 4) innych osiągnięć.

Język postępowania kwalifikacyjnego, w tym rozmowy kwalifikacyjnej

Rozmowa kwalifikacyjna odbywa się w języku polskim lub angielskim zgodnie z preferencjami kandydata zgłoszonymi w IRK. W przypadku wyboru języka polskiego, rozmowa kwalifikacyjna może zawierać część prowadzoną w języku angielskim.

Wymagane dokumenty

Kandydat składa wyłącznie w IRK wniosek o przyjęcie do Szkoły. Wniosek zawiera:

- 1) wskazanie wybranej dyscypliny, w której kandydat planuje podjąć kształcenie, numer PESEL lub numer paszportu, obywatelstwo, dane kontaktowe (adres zamieszkania, adres poczty elektronicznej, numer telefonu), informację, czy kandydat wyraża zgodę na doręczenie decyzji administracyjnych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zgodę na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby postępowania rekrutacyjnego;
- 2) skan dyplomu ukończenia jednolitych studiów magisterskich bądź studiów drugiego stopnia lub równorzędny uzyskany na podstawie odrębnych przepisów lub uzyskał zgodę Dyrektora w uzgodnieniu z zespołem kwalifikacyjnym na wzięcie udziału w rekrutacji z uwagi na wykazaną wyjątkową, najwyższą jakość dotychczasowych osiągnięć naukowych. W przypadku dyplomu równorzędnego dyplomowi ukończenia jednolitych studiów magisterskich lub studiów drugiego stopnia, kandydat uzasadnia tę równorzędność. W przypadku gdy dyplom został wydany w języku innym niż polski lub angielski, kandydat załącza jego tłumaczenie przysięgłe;
- 3) opis wstępnej propozycji projektu badawczego wraz z tytułem; opis nie może przekraczać 4 stron, krój czcionki Times New Roman lub równoważny, rozmiar czcionki min. 11 punktów, pojedyncza interlinia, margines górny i dolny min. 1,5 cm, marginesy boczne min. 2 cm;
- 4) życiorys lub CV zawierające informacje o aktywności naukowej, w tym zainteresowaniach i osiągnięciach naukowych kandydata w okresie pięciu lat kalendarzowych poprzedzających złożenie wniosku (w przypadku, gdy kandydat w tym okresie został rodzicem, co potwierdzi załączając we wniosku skan aktu urodzenia dziecka, termin ten podlega wydłużeniu o dwa lata na każde dziecko), w szczególności o:
 - publikacjach,
 - pracach badawczych i organizacyjnych w kołach naukowych,
 - udziale w konferencjach naukowych,
 - udziale w projektach badawczych,
 - nagrodach i wyróżnieniach,
 - stażach badawczych,
 - odbytych szkoleniach z zakresu umiejętności badawczych,
 - działalności popularyzującej naukę,
 - działalności w ciałach przedstawicielskich ruchu naukowego,
 - średniej ocen ze studiów,
 - karierze zawodowej,
 - znajomości języków obcych;
- 5) skany materiałów potwierdzających wskazaną w życiorysie lub CV aktywność naukową;
- 6) dokument potwierdzający znajomość języka angielskiego na poziomie co najmniej B2 lub oświadczenie o znajomości języka angielskiego stopniu umożliwiającym kształcenie w szkole;
- 7) skan oświadczenia planowanego promotora o podjęciu się opieki promotorskiej oraz o liczbie doktorantów, dla których pozostaje wyznaczonym promotorem według wzoru, stanowiącego załącznik nr 4 do uchwały nr 17 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 20 stycznia 2021 r. w sprawie zasad rekrutacji do szkół doktorskich Uniwersytetu Warszawskiego (Monitor UW z 2021, poz. 142), ponadto kandydat może dołączyć skan opinii planowanego promotora oraz opinie innych pracowników naukowych na temat kandydata oraz jego aktywności naukowej lub propozycji projektu badawczego;
- 8) fotografię przedstawiającą twarz kandydata, umożliwiającą jego identyfikację;
- 9) oświadczenie, czy jest lub był doktorantem albo uczestnikiem studiów doktoranckich lub posiada bądź posiadał wszczęty przewód doktorski albo postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora, a jeżeli tak – tytuł rozprawy doktorskiej albo projektu badawczego przygotowywanego przez kandydata, z podaniem imienia i nazwiska jego opiekuna naukowego lub promotora;
- 10) oświadczenie o zapoznaniu się z treścią uchwały nr 17 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 20 stycznia 2021 r. w sprawie zasad rekrutacji do szkół doktorskich Uniwersytetu

Warszawskiego (Monitor UW z 2021, poz. 142) oraz treścią art. 40 i art. 41 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Kryteria oceny

Do konkursu może przystąpić osoba, która nie posiada stopnia doktora i nie jest uczestnikiem szkoły doktorskiej. Konkurs przeprowadza komisja powołana przez kierownika podmiotu będącego wnioskodawcą, w którym będzie realizowany projekt badawczy, złożona z kierownika projektu jako przewodniczącego oraz przynajmniej dwóch wskazanych przez niego osób posiadających odpowiednie kwalifikacje naukowe lub zawodowe. Komisja ocenia kandydatów w skali punktowej biorąc pod uwagę kompetencje do realizacji określonych zadań w projekcie badawczym oraz dotychczasowy dorobek naukowy kandydata, opracowując na tej podstawie ranking kandydatów wg następujących kryteriów:

- kompetencje do realizacji określonych zadań w projekcie badawczym (70% oceny końcowej):
 - 3 pkt bardzo dobre;
 - 2 pkt dobre;
 - 1 pkt słabe;
 - 0 pkt brak kompetencji.
- dorobek naukowy kandydata, w tym publikacje w renomowanych wydawnictwach /czasopismach naukowych (30% oceny końcowej):
 - 4 pkt wyróżniający;
 - 3 pkt bardzo dobry;
 - 2 pkt dobry;
 - 1 pkt słaby;
 - 0 pkt brak dorobku naukowego.

Wyniki konkursu są przekazywane do Narodowego Centrum Nauki.

Program kształcenia

Kształcenie trwa 4 lata. Obejmuje zajęcia obowiązkowe (nie więcej niż 300 godz. łącznie przez cały okres kształcenia) oraz realizację indywidualnego programu badawczego, realizowanego pod kierunkiem promotora. Rozpoczęcie kształcenia – 1 października 2022.

Przygotowanie rozprawy doktorskiej w ramach programu nie może trwać dłużej niż 4 lata.

Stypendium

Stypendium wynosi 5000 zł brutto (do oceny śródkresowej) i 6000 zł brutto (po pozytywnej ocenie śródkresowej).